

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 15, Praha 2

PSČ 120 00

Č.j.: ČOI 28320/17/O100/2700/17/Ber/Št

Dne: 20. 4. 2017

Sp. Zn. ČOI 38622/16/2700

COI0X00VIYCI

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

společnosti **ZARIS s. r. o.**, se sídlem Plzeňská 1972/158, 150 00 Praha 5, IČ: 28448391, právně zastoupené Mgr. Lukášem Máchalem, advokátem, se sídlem Plzeňská 1972/158, 150 00 Praha 5, podaném proti rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Královéhradeckého a Pardubického ze dne 12. 1. 2017, č. j.: ČOI 6098/17/2700, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **150.000,- Kč** (slovy: jedno sto padesát tisíc korun českých) pro porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen: „zákon o pohonných hmotách“), čímž naplnila skutkovou podstatu správního deliktu podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, a kterým jí bylo dále uloženo podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ustanovení § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto:**

Podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 1101732717, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1101732717, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím správním orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a nebyly shledány důvody pro jeho zrušení či změnu.

Napadeným rozhodnutím je jmenovaná společnost viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, čehož se dopustila tím, že dne 3. 4. 2016 v čerpací stanici ZARIS na adrese Hradecká 1098, Holice, prodávala methylestery mastných kyselin (FAME, česky MEŘO – obchodní název BIODIESEL), který nesplnil požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, neboť tento prodáváný FAME při laboratorním rozboru nevyhověl požadavku normy ČSN EN 14214+A1 (2014) v parametru bod vzplanutí (zjištěna hodnota 78 °C, kdy tato hodnota nedosahuje min. povolené teploty 94,5 °C).

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla společnosti uložena pokuta ve výši 150.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala společnost včasné odvolání, ve kterém po úvodní rekapitulaci uvádí, že dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán v řízení o uložení povinnosti z moci úřední povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící nejen v neprospěch, ale také ve prospěch subjektu, kterému má být povinnost uložena. Společnost má za to, že správní orgán prvního stupně konstatoval, že neshledal v posuzovaném případě naplnění liberačního důvodu, aniž by se touto skutečností jakkoliv blíže zabýval. Společnost zastává názor, že činí všechny potřebné kroky k tomu, aby k porušování právních povinností z její strany nedocházelo. Veškeré pohonné hmoty pocházejí od jednoho dodavatele, který je součástí mezinárodního ropného koncernu s dlouhou tradicí. Dle názoru společnosti tato skutečnost svědčí o tom, že se jedná o vhodného a odpovědného obchodního partnera, který dbá na dodržování všech právních předpisů.

Společnost dále uvádí, že je pouze distributorem pohonných hmot, nikoliv producentem, tudíž nedisponuje zařízením potřebným k provádění laboratorních či jiných testů pohonných hmot. Společnost tak není schopna kontrolovat kvalitu jí dodaných pohonných hmot. Vzhledem k reputaci svého dodavatele, jakož i k předchozím pozitivním zkušenostem s tímto odvolatelem se společnost důvodně spoléhala na to, že jí budou dodávány pohonné hmoty vyhovující příslušným právním předpisům. Ačkoliv tomu tak v posuzovaném případě nebylo, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži společnosti. Společnost si v této souvislosti rovněž dovoluje upozornit na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2015, sp. zn. 46 A 86/2013, dle kterého jsou liberační důvody velmi důležitým právním nástrojem, jehož cílem je předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona, což je dle názoru společnosti její případ. Pokud tedy existují okolnosti svědčící pro závěr, že podnikatel vynaložil požadované úsilí, správní orgán se jimi musí skutečně zabývat a ne pouze konstatovat, že podmínky nebyly splněny. Po podnikateli lze navíc požadovat pouze opatření, která jsou možná jak teoreticky, tak ekonomicky. Pokud by existovalo opatření, které by teoreticky porušení povinnosti zabránilo, ale jeho aplikace by byla natolik nákladná, že by muselo dojít např. k dramatickému zvýšení konečné ceny produktu, nelze toto opatření po podnikateli požadovat. Je tedy zřejmé, že za účelem naplnění předmětného liberačního

důvodu by správní orgán nemohl společnost nutit k provádění laboratorních testů všech jí dodávaných pohonných hmot. Společnost je tak přesvědčena, že učinila vše, co je v jejích reálných schopnostech a možnostech, aby porušení svých povinností zabránila, tudíž za předmětný správní delikt nemůže odpovídat.

Dále společnost uvádí, že k porušení stanovených požadavků na pohonné hmoty došlo pouze v jediném parametru, a i to výhradně u jediného druhu pohonných hmot. Nadto společnost poukazuje na skutečnost, že na trhu působí již 8 let a za celou dobu se nikdy nedopustila žádného porušení právních povinností ve vztahu k prodávaným pohonným hmotám.

Dále společnost uvádí, že bod vzplanutí je především požárně bezpečnostní charakteristikou. Zjištěná odchylka tak nemůže způsobit poškození motorů vozidel spotřebitelů. Reálné následky správního deliktu jsou tak dle názoru společnosti spíše v teoretické rovině a zákaznicky společnosti nijak nepoškodily.

Společnost dále upozorňuje na zásadu legitimního očekávání uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu. Společnost přikládá rozhodnutí správního orgánu v obdobných případech, kdy byly subjekty sankcionovány výrazně nižšími pokutami, než je částka 150.000,- Kč.

Na základě výše uvedeného společnost požaduje zrušení rozhodnutí a zastavení řízení.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací správní orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se společnost dopustila správního deliktu uvedeného ve výroku napadeného rozhodnutí, a tento delikt jí byl bezpečně prokázán. Neshledal též ve zbylé části řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí.

Společnost v prvé řadě namítá, že se správní orgán v posuzovaném případě nezabýval naplněním liberačních důvodů ze strany společnosti. Odvolací správní orgán souhlasí s názorem, že pokud v daném případě existují liberační důvody, měl by se jimi správní orgán zabývat. Nelze ovšem opomenout skutečnost, že dle ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách existenci liberačního důvodu prokazuje subjekt, který je viněn ze spáchání správního deliktu, nikoliv správní orgán. Správní orgán pouze hodnotí důvodnost argumentace účastníka řízení.

V posuzovaném případě pak není odvolacímu správnímu orgánu známo, přičemž společnost tuto skutečnost ve svém odvolání sama potvrzuje, že by společnost učinila jakýkoliv úkon vedoucí k ověření jakosti jí prodávaných pohonných hmot. Společnost pouze „slepě“ důvěřovala svému dodavateli s ohledem na jeho velikost a mezinárodní působnost. Tyto vlastnosti ovšem samy o sobě nezaručují, že všechny jím dodávané pohonné hmoty budou odpovídat zákonným požadavkům na kvalitu, nehledě na skutečnost, že ke znehodnocení pohonných hmot může dojít i například v důsledku pochybení při přepravě, při přečerpávání, v důsledku nesprávného skladování atd.

Odvolací správní orgán tak v chování společnosti spočívající v bezmezném důvěře ve svého obchodního partnera podložené pouze tím, že se jedná o velkou, zavedenou, mezinárodní společnost, nespátřuje naplnění liberačního důvodu ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

Rovněž, pokud jde o námitku, že společnost nedisponuje vlastním zařízením pro rozbor vzorků pohonných hmot a provádění rozborů vzorků u specializovaných subjektů je spojeno s náklady, jejichž vynaložení nelze po společnosti požadovat, odvolací správní orgán zastává názor, že ani tuto skutečnost nelze samu o sobě považovat za liberační důvod. Dodržování právních předpisů je základní povinností každého subjektu a téměř vždy je spojeno s vynaložením určitých prostředků či strpění nezbytných omezení. Vynaložení nákladů na zajištění dodržování právních předpisů je tak nepochybně úsilím, jehož vynaložení lze po společnosti požadovat, aby zabránila porušení svých povinností.

Odvolací správní orgán považuje za vhodné v této souvislosti citovat z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 5. 2014, č. j.: 10A 6/2014-28, ve kterém se krajský soud zabýval mimo jiné problematikou liberačních důvodů při prodeji nejakostních pohonných hmot, přičemž dovedl následující: *„Soud shora uvedený postup žalobce nepovažuje za dostatečný, neboť nepředstavuje zákonem uváděné „veškeré úsilí, které po něm lze požadovat k předcházení porušení zákonné povinnosti“. Shodně s žalovanou má soud za to, že v daném případě a stejně tak v mnoha jiných je nanejvýš vhodné při prodeji pohonných hmot provádět průběžné kontroly, prostřednictvím nichž by se měl prodejce možnost ujistit, že jím prodávané pohonné hmoty dosahují stanovené jakosti. Uvedený postup představuje jednu ze základních možností, jak předcházet prodeji nejakostních pohonných hmot. Žalobce má možnost průběžně kontrolovat pohonné hmoty a předcházet tak distribuci nejakostních pohonných hmot, případně má možnost následně zjišťovat důvody, pro které nesplňují pohonné hmoty požadovanou jakost.*

Vzhledem k tomu, že žalobce žádným způsobem jakost prodávaných paliv neověřoval, nelze dospět k závěru, že v daném případě naplňuje liberační důvody dle ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Bez ohledu na to, jakou důvěru chová žalobce k výrobci či přepravci pohonných hmot a bez ohledu na jejich kvality, je nepochybně v jeho možnostech, aby samostatně zjišťoval kvalitu pohonných hmot, které prodává.

Nad rámec krajský soud uvádí, že ani záruky za jakost od výrobce a distributora, jimiž argumentuje žalobce, nepokrývají všechny situace, při nichž může dojít ke snížení jakosti paliv před jejich načerpáním do palivové nádrže vozidla, tedy při skladování pohonných hmot po předání distributorem. Argument týkající se spolehlivosti výrobce a distributora nevyvrací závěr, dle něhož nebylo ze strany žalobce vyvinuto veškeré úsilí, které po něm lze požadovat, aby zabránil porušení zákonné povinnosti.“

Na výše citovaný rozsudek krajského soudu pak navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j.: 4 As 123/2014 - 33, kterým zamítl kasační stížnost žalobce v předmětné věci. Konkrétně k námitce naplnění liberačních důvodů Nejvyšší správní soud konstatoval: *„I kdyby tomu tak ovšem bylo, nepředstavovalo by to vynaložení veškerého úsilí, a tím naplnění liberačního důvodu ve smyslu naposledy uvedeného ustanovení zákona o pohonných hmotách. Prodeji nafty nesplňující požadavek na jakost totiž bylo možné zabránit např. její kontrolou před uvedením do prodeje, jak na to poukázaly správní orgány i krajský soud. Neprovádění těchto kontrol stěžovatel zdůvodnil s tím spojenými finančními náklady, které se odrazí v ceně prodávaných pohonných hmot a negativně ovlivní jeho konkurenceschopnost, popř. zvýší cenu prodávaných pohonných hmot pro spotřebitele. Nejvyšší správní soud ovšem musí konstatovat, že náklady spojené s prováděním kontrol pohonných hmot nemohou samy o sobě způsobit, že by provádění kontrol nebylo možné podřadit pod veškeré úsilí, které lze po stěžovateli po právu požadovat, aby předešel prodeji nekvalitních pohonných hmot. Námitka*

stěžovatele, že prokázal veškeré úsilí ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, které po něm bylo možné požadovat, tedy není důvodná, stejně jako námitky, v nichž se stěžovatel dovolává principu přiměřenosti a tvrdí, že aplikace práva použitá krajským soudem ohledně dopadu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách na posuzovanou věc neodpovídá čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv svobod ani požadavku na šetrnost zásahu do základních práv stěžovatele, neboť na stěžovatele nakládá povinnosti, které je pro kteréhokoli prodejce s obdobnou velikostí podniku, jako má stěžovatel, nemožné splnit. V souvislosti s poukazem stěžovatele na čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv svobod Nejvyšší správní soud uvádí, že případné liberační důvody musí prokazovat obviněný ze správního deliktu, nikoli správní orgán, který pouze posuzuje jejich důvodnost.

Na tomto závěru nemění nic ani argumentace stěžovatele, že žádný obecně závazný právní předpis zajišťování provádění kontrolních odběrů a vzorků prodejcům pohonných hmot jako zákonnou povinnost neukládá. Zákon však prodejcům ukládá povinnost prodávat pouze pohonné hmoty splňující kvalitativní požadavky stanovené v prováděcím předpisu. Pokud se stěžovatel domáhá aplikace ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, musel by prokázat, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat k tomu, aby zabránil porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit. Z výše uvedeného vyplývá, že se tak v posuzované věci nestalo. Stěžovatel pouze uvádí, že se spolehl na své dodavatele, že mu dodají pohonné hmoty vyhovující zákonným požadavkům. Takové spolehnutí se ovšem nemůže být „veškerým úsilím“, které po stěžovateli lze požadovat.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že krajský soud, stejně jako správní orgány obou stupňů, vyložil ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách v rozporu s čl. 26 Listiny základních práv a svobod. Právo stěžovatele na podnikání zakotvené v uvedeném článku Listiny totiž nebylo v posuzované věci aplikací práva ze strany správních orgánů a krajského soudu jakkoliv dotčeno či omezeno. Tyto orgány dospěly k závěru, že stěžovatel se dopustil správního deliktu uvedeného v § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, přičemž není dán liberační důvod ve smyslu § 10 odst. 1 téhož zákona. S tímto závěrem se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.“

Na základě výše uvedeného tak zastává odvolací správní orgán názor, že společnost neprokázala naplnění liberačního důvodu ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, tedy že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Dále se odvolací správní orgán zabýval hodnocením přiměřenosti výše pokuty uložené společnosti správním orgánem prvního stupně s přihlédnutím k souvisejícím odvolacím námitkám společnosti. Pokud jde o způsob spáchání správního deliktu spočívající v prodeji nejakostní pohonné hmoty, odvolací správní orgán ho považuje za typický, a proto ho nevyhodnotil ani ve prospěch, ani k tíži společnosti.

Následky předmětného správního deliktu spočívají v poškození spotřebitele, který si nevědomky zakoupí pohonnou hmotu nesplňující příslušné právní předpisy. Odvolací správní orgán vyhodnotil v neprospěch společnosti výši odchylky, která činila v posuzovaném případě 16,5 °C, jednalo se tedy již o výraznou odchylku od minimální povolené teploty bodu vzplanutí. Odvolací správní orgán nesouhlasí s námitkami společnosti, že zjištěná odchylka nemůže způsobit poškození vozidel spotřebitelů, tudíž reálné následky správního deliktu jsou spíše v teoretické rovině. V prvé řadě bylo spotřebiteli upřeno právo obdržet za své vynaložené finanční prostředky pohonnou hmotu vyhovující požadavkům příslušných

právních předpisů, tedy i požadavkům plynoucím na požární bezpečnost. Společnost pak ve svém odvolání opomněla zmínit, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí rovněž uvedl, že při větší odchylce existuje riziko snížení viskozity FAME. Odvolací správní orgán zastává názor, že je nutno zohlednit jak rizika plynoucí z jednorázového natankování nekvalitní pohonné hmoty, tak rizika plynoucí z dlouhodobého používání nekvalitní pohonné hmoty. Pokud vyšší odchylka v parametru bodu vzplanutí znamená riziko snížení viskozity FAME, je zřejmé, že při jednorázovém použití nekvalitní pohonné hmoty mohlo sice být riziko poškození vozidla minimální, avšak při dlouhodobém používání nekvalitní pohonné hmoty s rizikem snížené viskozity, ke kterému vzhledem ke skutečnosti, že společnost si nikterak neověřovala kvalitu pohonných hmot, které prodávala, mohlo dojít, nepochybně riziko poškození či zvýšeného opotřebení vozidla narůstá.

Pokud jde o další okolnosti správního deliktu, odvolací správní orgán, stejně jako správní orgán prvního stupně, vyhodnotil ve prospěch společnosti, že se dle jemu dostupných informací jednalo o první zjištěné obdobné porušení zákona z její strany, že odchylka byla zjištěna pouze v jednom z parametrů, a že další vzorky pohonných hmot odebraných při kontrole zákonným požadavkům vyhověly.

Odvolací správní orgán na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že pokuta ve výši 150.000,- Kč odpovídá závažnosti protiprávního jednání společnosti a vyhovuje rovněž požadavkům na preventivní i represivní účinky sankce. Pokud jde o námitky společnosti, že jiné subjekty byly v minulosti za obdobná pochybení sankcionovány výrazně nižšími sankcemi, odvolací správní orgán tento názor nesdílí. Každý případ je vždy nutno posuzovat individuálně. Společnost na podporu svého tvrzení zmínila a k odvolání přiložila tři rozhodnutí z minulých let a poukazuje na uložení výrazně nižších sankcí za porušení shodného parametru, tedy bodu vzplanutí u motorové nafty. Na první pohled je ovšem zřejmé, že ve dvou ze společností zmíněných případů byla naměřena odchylka výrazně nižší, než v posuzovaném případě, kdy činila 16,5 °C. Odvolací správní orgán může v této souvislosti zmínit např. rozhodnutí ředitelky inspektorátu České obchodní inspekce ze dne 2. 1. 2017, č. j.: ČOI/132 /17/2500/0922/16/ Rz / BL, kterým byla uložena pokuta ve výši 130.000,- Kč v případě, kdy odchylka v parametru bod vzplanutí u FAME činila 23°C (rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího správního orgánu č. j.: ČOI 10927/17/O100), dále rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Středočeského a Hl. m. Prahy ze dne 18. 4. 2016, č. j.: 10/0319/16/11, kterým byla uložena pokuta rovněž ve výši 130.000,- Kč v případě, kdy odchylka v parametru bod vzplanutí u motorové nafty činila 11,5 °C (rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího správního orgánu č. j.: ČOI 53687/16/O100/1000/15/16/Ber/Št) nebo rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Středočeského a Hl. m. Prahy ze dne 17. 10. 2014, č. j.: 10/0818/14/11, kterým byla uložena pokuta ve výši 150.000,- Kč v případě, kdy odchylka v parametru bod vzplanutí u směsné motorové nafty činila 10,5 °C (rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího správního orgánu č. j.: ČOI 123836/14/O100/1000/14/15/Ber/Št).

Odvolací správní orgán tak na základě výše uvedeného neshledal pokutu nepřiměřenou v tom smyslu, že by se svou výší výrazným způsobem odchylovala od výší pokut uložených v obdobných případech.

Vzhledem k výši pokuty posoudil odvolací správní orgán sankci rovněž ve vztahu k ekonomické situaci společnosti, aby se vyhnul uložení sankce, která by pro společnost mohla mít likvidační účinky. [REDACTED]

Na základě výše uvedeného dospěl odvolací správní orgán k závěru, že pokuta ve výši 150.000,- Kč nebude mít na hospodaření společnosti dopady v tom smyslu, že by jí způsobila existenční potíže, donutila ukončit podnikatelskou činnost nebo se na dlouhou dobu stalo jediným smyslem její činnosti splácení této pokuty.

Z výše uvedených důvodů rozhodl odvolací orgán tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacená ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Ing. Mojmír Bezečný
ústřední ředitel
České obchodní inspekce

COI0X00UVN8Z

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE
Inspektorát Královéhradecký a Pardubický
Balbínova 821, 500 03 Hradec Králové

SEČ: **27/0173/17/L**
Č.j. ČOI 6098/17/2700
Sp. zn. 38622/16/2700

V Hradci Králové dne 12. 1. 2017

ROZHODNUTÍ

Podle ustanovení § 67 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, a na základě ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ukládám

účastníku řízení, ZARIS s.r.o., sídlem Plzeňská 1972/158, 15000 Praha 5,
IČ: 28448391

I. pokutu ve výši **150 000,- Kč** (slovy: **jednostopadesáttisíckorunčeských**),

pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, kterého se účastník řízení dopustil tím, že dne 3. 4. 2016 v čerpací stanici ZARIS na adrese Hradecká 1098 v Holicích, uvedeného účastníka řízení, prodával methylestery mastných kyselin (FAME, česky MEŘO - obchodní název BIODIESEL), který nesplnil požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, neboť tento prodávaný FAME při laboratorním rozboru nevyhověl požadavku normy ČSN EN 14214+A1 (2014) v parametru bod vzplanutí (zjištěna hodnota 78 °C, kdy tato hodnota nedosahuje min. povolené teploty 94,5 °C), čímž došlo ke spáchání správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách.

II. povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši **1 000,- Kč** (slovy: **jedentisíckorunčeských**) podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Uloženou pokutu je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. **3754-829011/0710**, **VS 1101732717**, **KS 1148** (převodním příkazem), **1149** (poštovní poukázkou).

Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1101732717, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

ODŮVODNĚNÍ

Při kontrole provedené inspektory ČOI (č. sl. průkazů 5045 a 5055) dne 3. 4. 2016 v čerpací stanici pohonných hmot ZARIS na adrese Hradecká 1098 v Holicích, společnosti ZARIS s.r.o., sídlem Plzeňská 1972/158, 15000 Praha 5, IČ: 28448391, byl zakoupen FAME (obchodní název BIODIESEL) v množství 4,0 l, motorová nafta v množství 4,0 l a benzín NATURAL BA 95 taktéž v množství 4,0 l. Následně byly ze stejných výdejních pistolí odebrány vzorky těchto prodávaných pohonných hmot k laboratornímu přezkoušení jakosti a složení. Jednalo se o vzorek motorového benzínu NATURAL BA 95 v množství 8,8 l (vzorek číslo 94/27/16/V), vzorek motorové nafty (obchodní název DIESEL) v množství 8,0 l (vzorek číslo 95/27/16/V) a vzorek zakoupen FAME (obchodní název BIODIESEL) v množství 8,0 l (vzorek číslo 96/27/16/V).

Všechny tři odebrané vzorky pohonných hmot byly podrobeny laboratornímu rozboru v SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, Praha 10, který je akreditovaným inspekčním orgánem typu A pod č. 4015.

Dle inspekční zprávy č. 848/2016 ze dne 6. 4. 2016 vzorek motorového benzínu NATURAL BA 95 vyhověl ve zkoušených ukazatelích limitním hodnotám ČSN EN 228 (2013). Dle inspekční zprávy č. 849/2016 ze dne 6. 4. 2016 vzorek motorového nafty vyhověl ve zkoušených ukazatelích limitním hodnotám ČSN EN 590 (2014).

Z inspekční zprávy č. 850/2016 ze dne 6. 4. 2016 vyplývá, že zkoušený vzorek FAME (obchodní název BIODIESEL) nesplnil požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci. Dle tohoto ustanovení platí, že požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li FAME ČSN EN 14214. Zkoumaný vzorek FAME nevyhověl v parametru bod vzplanutí, kde byla naměřena teplota 78,0 °C, což nedosahuje stanoveného minima 94,5 °C dle požadavku ČSN EN 14214+A1 (2014). Minimální teplota je stanovena nad 94,5 °C. Tímto došlo k porušení ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, dle kterého lze pohonné hmoty prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami. Za zjištěný nedostatek, kterým došlo ke spáchání správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, odpovídá prodávající, tj. ZARIS s.r.o., sídlem Plzeňská 1972/158, 15000 Praha 5, IČ: 28448391.

Na základě výsledků rozboru odebraného vzorku FAME bylo dne 6. 4. 2016 inspektory ČOI provedeno na čerpací stanici došetření, a protože nádrž FAME nebyla od provedení odběru doplněna, byl uložen zákaz prodeje 7300 litrů FAME, a to v souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění.

Dne 20.12.2016 bylo se společností ZARIS s.r.o. zahájeno správní řízení, a to v souladu s ust. § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, když bylo společnosti doručeno Oznámení o zahájení správního řízení - č.j. ČOI 164746/16/2700 ze dne 19. 12. 2016., ve kterém byla společnost poučena, že je oprávněna vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve lhůtě

10 dnů ode dne doručení oznámení. Ve stanovené lhůtě k možnému vyjádření však účastník řízení žádné vyjádření nezaslal.

Při rozhodování o výši sankce vycházel správní orgán zejména z obsahu úředního záznamu ze dne 3. 4. 2016 a jeho přílohy, z obsahu úředního záznamu ze dne 6. 4. 2016 a jeho přílohy, z obsahu protokolu o kontrole ze dne 12. 4. 2016 a jeho příloh a z obsahu dodatku protokolu o kontrole ze dne 27. 6. 2016. Zjištění zde uvedená pak posuzoval ve vztahu k rozsahu protiprávního jednání. Porušení právní povinnosti považuje správní orgán za kontrolou dostatečně prokázané a protokolem o kontrole za dostatečně zdokumentované. Pokuta byla uložena dle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, na jehož základě je orgán dozoru oprávněn uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč.

Správní orgán uvádí, že správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona, tj. pohonné hmoty, které nesplňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Odpovědnost za porušení právní povinnosti dle zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách je zákonodárcem dána jako objektivní, tj. odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění. Stačí tedy, že byla porušena právní povinnost a nastává odpovědnost subjektu za spáchaný správní delikt. Konkrétně pro spáchaní správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách je rozhodující ta skutečnost, že účastník řízení v době kontroly prodával pohonné hmoty nevyhovující předepsané jakosti. Jak správní orgán uvedl, ke spáchaní správního deliktu může dojít i zcela nezaviněně. Za spáchaní správního deliktu by prodávající neodpovídal pouze v případě, že by z jeho strany došlo k naplnění liberačního důvodu konkretizovaného v ust. § 10 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách. Dle tohoto ustanovení platí, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Správní orgán k tomuto blíže poznamenává, že o naplnění liberačního důvodu lze uvažovat pouze v případech preventivního jednání osoby (tedy nikoliv jednání ex post, které má pouze napravit již vzniklé důsledky protiprávního jednání), kdy toto jednání musí být zároveň objektivně způsobilé porušení povinnosti zabránit. Naplnění tohoto liberačního důvodu však správní orgán v posuzovaném případě neshledal.

Správní orgán rovněž přihlížel k následkům správního deliktu, kterým docházelo k poškozování práva blíže nezjištěného počtu spotřebitelů na prodej PHM odpovídající stanovené jakosti. Spotřebitel od prodávajícího oprávněně očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. Podle sdělení zkušební laboratoře bod vzplanutí je převážně požárně bezpečnostní charakteristika, při větší odchylce je riziko snížení viskozity FAME. Pokud nedojde ke snížení bodu vzplanutí pod bod vzplanutí motorové nafty, bezprostřední riziko poškození vstřikovacího systému nehrozí.

V posuzovaném případě byl zjištěn bod vzplanutí při 78,0 °C a bod vzplanutí motorové nafty je min. 53,0 °C (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259). Přestože zjištěná odchylka nebyla způsobilá bezprostředně poškodit palivové systémy motorů, negativní následky používání tohoto nekvalitního paliva se mohly projevit až po delší době používání,

závažnost správního deliktu roste s počtem spotřebitelů, kteří se nevyhovující palivo se sníženým bodem vzplanutí zakoupili. Následek správního deliktu proto svědčil v neprospěch kontrolované společnosti a pro uložení vyšší pokuty.

Při rozhodování o výši pokuty přihlížel správní orgán k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům. Způsob spáchání spočívající v prodeji pohonné hmoty, která nesplňovala požadavek na jakost stanovený českou technickou normou, nebyl správním orgánem hodnocen ani ve prospěch ani v neprospěch účastníka řízení, jelikož se jedná o charakteristický způsob spáchání tohoto správního deliktu. Účastníku řízení nebyl prokázán úmysl, správní orgán tak vycházel z toho, že k protiprávnímu jednání došlo z nedbalosti, která je považována za typickou míru zavinění pro daný správní delikt.

Následkem tohoto správního deliktu byly kupující kráceni na zákonném právu obdržet pohonnou hmotu v předepsané jakosti, když při laboratorním rozboru byla v parametru bod vzplanutí naměřena teplota 78,0 °C. Min. povolená teplota je dle požadavku ČSN EN 14214+A1 (2014) stanovena na 94,5 °C. Z uvedeného je patrné, že jakost FAME nebyla prokazatelně splněna. V tomto případě, kdy tak nebyla předepsaná minimální teplota dodržena o 16,5 °C, se jedná o výrazné nedodržení stanovené jakosti, a proto byl tento následek hodnocen v neprospěch účastníka řízení. Zákazník právem očekává, že mu bude prodána pohonná hmota odpovídající předepsané jakosti. V tomto je však odkázán na solidnost prodávajícího a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Z hlediska následků správní orgán dále uvádí, že se jedná o správní delikt ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty. Tento správní delikt je dokonán již samotným prodejem pohonné hmoty, která nesplňuje jakostní kritéria.

Mírně ve prospěch účastníka řízení správní orgán vyhodnotil okolnost, že u prodávané FAME byla zjištěna odchylka pouze v jednom ze zkoumaných parametrů, v ostatních parametrech prodávaný FAME předepsaným požadavkům vyhověl. Okolnost, že při provedené kontrole byl odebrán také vzorek motorového benzínu, který vyhověl požadavkům ČSN EN 228 (2013) a vzorek motorového nafty, který vyhověl požadavkům ČSN EN 590 (2014), byla správním orgánem hodnocena mírně ve prospěch účastníka řízení, jelikož značí, že se v případě uvedené čerpací stanice jednalo pouze o nahodilé pochybení.

Ve prospěch účastníka řízení vzal správní orgán v úvahu skutečnost, že porušení zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách bylo u účastníka řízení zjištěno poprvé.

Po zvážení všech zjištěných okolností přistoupil správní orgán k uložení pokuty při dolní hranici zákonné sazby, ale ve výši, kterou považuje za přiměřenou vzhledem k výši odchylka bodu vzplanutí, která překračovala limit o významných 16,5 °C. Při stanovení výše pokuty pak správní orgán vzal v úvahu i text rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikovaném pod č. 560/2005 Sb. NSS, kde se Městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy musí být pro něho nikoli zanedbatelný. Dále pak se odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze zn. 10 Ca 313/2006-53 ze dne 22. 10. 2008, kde je uvedeno, že – „... *Výše postihu nemůže být obecně tak nízká, aby avizovala, že takové protiprávní jednání je ze strany správních orgánů v podstatě tolerováno a že se vyplatí zákonné povinnosti nedodržovat ...*“. Uložená pokuta tak podle názoru správního orgánu odpovídá závažnosti správního deliktu, způsobu spáchání a

rozsahu jeho následků a je v souladu se zásadou přiměřenosti uplatňovanou ve správním řízení, a bude takto dostatečná z hlediska represe i prevence.

Účastník řízení je dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, povinen nahradit náklady řízení paušální částkou, jelikož řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Výše paušální částky nákladů řízení v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1 000,- Kč.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k ústřednímu řediteli České obchodní inspekce, a to prostřednictvím podepsaného ředitele inspektorátu České obchodní inspekce. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebudou-li peněžitá pokuta nebo paušální částka nákladů řízení zaplacený do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným úřadem.

Ing. František Švihlík
ředitel České obchodní inspekce
inspektorátu Královéhradeckého a Pardubického
se sídlem v Hradci Králové